

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1908. Andra Kammaren. N:o 41.

Fredagen den 3 april.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

För justering upplästes protokollen för den 26 och den 27 nästlidna mars.

Därvid yttrade

Herr Hammarlund: Herr talman! Det är icke för att göra någon anmärkning mot det nu upplästa protokollet, som jag tager till orda, utan för att med stöd af § 76 riksdagsordningen be att få göra ett tillägg till den diskussion, som förekom vid punkt 42 under åttonde hufvudtiteln. Det har nämligen synts mig lämpligt, att några upplysningar med anledning af nämnda debatt inkomme i dagens protokoll.

Herrarne erinra sig, hurusom vid behandlingen af punkt 42 i statsutskottets utlåtande n:o 9, hvilken punkt afsåg anslag till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet interPELLERADE statsutskottet. Herr Starbäck svarade därpå, att det var en något ovanlig situation, i hvilken man nu befunno sig, när statsutskottet interPELLERADES af ett statsråd; i vanliga fall, när ett statsråd interPELLERADES, fick denne betänketid att svara, men här gällde det att svara genast. Emellertid tillade herr Starbäck det, att statsutskottet ägnat den föreliggande frågan all möjlig uppmärksamhet. Sedan hade herr Johansson i Jönköping ordet och erinrade därom, att i närheten af det samhälle, som han representerade, funnes det flera dylika uppfostringsanstalter för sinnesslöa, och han tillade, att det kräfdes för dessa förvisso icke blott ett intensivt arbete, som måste uppbäras af kärlek, utan äfven i många fall stora ekonomiska uppoffringar.

Jag hade vid det tillfället icke med mig handlingarna angående det föreliggande ärendet, ty jag hade icke någon anled-

ning antaga, att det skulle blifva diskussion uti den frågan, då ju utskottet varit fullkomligt enigt i densamma. Då jag kom hem på middagen den ifrågavarande plenidagen, såg jag emellertid efter i mina papper, och erinrade mig då, huru det förhöll sig med saken. Jag fann då, att ingen af de anstalter för sinnesslöa, som äro belägna i närheten af Jönköping, på något som helst sätt beröres af den föreliggande frågan — något som ju för öfrigt icke heller herr Johansson direkt påstod. Det är tre dylika anstalter, som ligga i närheten af Jönköping, nämligen anstalten Hoppet, som är afsedd för epileptiska sinnesslöa och i sådan egenskap åtnjuter ett statsbidrag af 250 kronor per år, vidare anstalterna Ebenezer och Vilhelmshöjd, hvilka äro afsedda för obildbara sinnesslöa, och för dessa senare gäller icke den författning, som vid den ifrågavarande punkten var på tal, utan en helt annan författning, enligt hvilken statsbidraget kan utgå med 250 kronor per år. Det finnes nämligen två författningar angående uppfostringsanstalter för sinnesslöa, dels författningen den 10 juni 1904, dels författningen den 31 december 1904, och det är denna senare, som afser anstalter för obildbara sinnesslöa.

Vid det tillfälle, hvarom nu är fråga, torsdagen den 28 mars, gällde det mom. 2 i kungörelsen den 10 juni 1904. Inom statsutskottet hade vi gjort en utredning angående den omfattning den föreliggande frågan verkligen hade, och vi hade därvid kommit till det resultat, att det här egentligen icke gällde mer än en enda anstalt i riket. Om den ifrågasatta ändringen hade varit gällande redan i år, hade den ägt tillämpning på två anstalter, nämligen en i Kungsbacka och en i Göteborg. Anstalten i Kungsbacka lär emellertid i år komma att öfvergå i en länsanstalt, som naturligtvis åtnjuter det högsta statsbidraget. Det återstår då en enda anstalt, den privata i Göteborg, som härvidlag kunde komma i fråga. Beträffande den anstalten hade vi emellertid inom statsutskottet inhämtat alldeles särskilda upplysningar och därvid kommit till det resultat, att en höjning af statsbidraget till dubbla beloppet vore lämplig. Statsbidraget skulle därigenom blifva mer än dubbelt så stort som utgifterna för aflönande af lärarepersonalen, och skolan i fråga skulle på det sättet blifva mera gynnsamt ställd, än länsanstalterna af samma slag i regeln äro.

Jag skall naturligtvis nu icke ingå på frågan om det lämpliga i hvad statsutskottet i detta fall föreslagit. Jag har med det sagda endast velat påvisa, att frågan icke alls hade den omfattning, som man här sökte göra troligt, och att statsutskottets ändringsförslag tillkommit efter en omsorgsfull utredning.

Jag har blott velat ha detta antecknad till dagens protokoll och har för öfrigt icke något yrkande att göra.

Vidare anfördes ej. Protokollen godkändes.

§ 2.

Upplästes ett till kammaren inkommet, så lydande läkarbetyg:

Att riksdagsmannen herr Viktor Moll på grund af akut luft-rörskatarr under de närmaste dagarne är förhindrad att deltaga i riksdagsarbetet intygas härmed.

Stockholm den 3 april 1908.

Harald Ernberg.
Med. doktor.

§ 3.

Föredrogos hvardera för sig och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts på kammarens bord liggande propositioner:

angående godkännande af en konvention med Norge om hänskjutande till skiljedom af frågan om viss del af sjögränsen mellan Sverige och detta rike;

angående pension å allmänna indragningsstaten åt musiksergeanten af andra klassen vid Första lifgrenadjärregementet Carl August Almqvist.

§ 4.

Härefter föredrogos hvar efter annan de å kammarens bord hvilande motionerna; och hänvisades därvid:

herr *J. Bengtssons* i Bjärnalt motion, n:o 277, till särskilda utskottet;

herr *J. T. Larssons* i Lund motion, n:o 278, till statsutskottet;

herrar *J. E. Centerwalls* och *H. G. Hjärnes* motion, n:o 279, till statsutskottet; och

herr *J. J. Byströms* motion, n:o 280, likaledes till statsutskottet.

§ 5.

Föredrogs, men bordlades åter konstitutionsutskottets utlåtande n:o 7.

§ 6.

Häruppå föredrogs statsutskottets memorial n:o 60, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens åttonde hufvudtitel.

Fredagen den 3 April.

Punkten 1.

Den däri föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Punkten 2.

Lades till handlingarna.

Punkterna 3—6.

Kammaren godkände de i dessa punkter föreslagna omröstningspropositionerna.

§ 7.

Föredrogos, men bordlades åter statsutskottets utlåtanden n:is 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73 och 74, sammansatta bevillnings- och lagutskottets utlåtande n:o 1 samt lagutskottets utlåtande n:o 36.

§ 8.

Å föredragningslistan fanns därefter upptaget lagutskottets memorial n:o 37, med föranledande af kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande viss del af lagutskottets utlåtande n:o 30, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om äktenskaps ingående, dels ock inom Riksdagen i ämnet väckta motioner.

Punkten 1.

Lades till handlingarna.

Punkten 2.

Utskottets hemställan bifölls under den af utskottet angifna förutsättningen.

§ 9.

Slutligen föredrogs, men blef ånyo lagdt på bordet Andra Kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, n:o 25.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag.

§ 11.

Till bordläggning anmäldes sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande n:o 8, i anledning af väckt motion om skrif-

velse till Kungl. Maj:t angående bemyndigande för postsparbanken att utlämna lån för att bereda mindre bemedlade tillfälle att skaffa sig jordbruk eller bostäder.

§ 12.

Följande nya motioner afgåfvos, nämligen af:

herr *K. Starbäck*:

n:o 281, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för rikets universitet och karolinska mediko-kirurgiska institutet m. m.; och

n:o 282, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för rikets universitet och karolinska mediko-kirurgiska institutet m. m.;

herr *J. J. Byström*, n:o 283, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om reglering af prästerskapets aflöning m. m.;

herr *O. W. Redelius*, n:o 284, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om reglering af prästerskapets aflöning m. m.; samt

herr *J. T. Larsson* i Lund:

n:o 285, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för rikets universitet och karolinska mediko-kirurgiska institutet m. m.; och

n:o 286, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för rikets universitet och karolinska mediko-kirurgiska institutet m. m.

Dessa motioner blefvo på begäran bordlagda.

§ 13.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>C. J. Öberg</i>	under 4 dagar fr. o. m. den 6 april,
» <i>J. P. Persson</i> i Hult	» 8 » » » 7 »
» <i>F. Berglund</i>	» 4 » » » 6 »
» <i>C. G. Lindley</i>	» 2 » » » 7 »
» <i>S. M. Petersson</i> i Snällebo	» 6 » » » 6 »
» <i>A. A. Eriksson</i> i Rödsta	» 4 » » » 6 »
» <i>G. N. T. af Callerholm</i>	» den 4 april, och
» <i>J. A. U. Fornander</i>	» 4 dagar fr. o. m. den 7 april.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 3,7 e. m.

In fidem

Herman Palmgren.